

OPINIA

Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania o wykonaniu budżetu Miasta Poznania za 2019 rok

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Poznania, wykonując swoje obowiązki wynikające z art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) rozpatrzyła:

- sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2019 rok wraz z opinią o tym sprawozdaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej wyrażonej w uchwale Nr SO.-0954//19/2020 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2019 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami,
- sprawozdanie finansowe Miasta Poznania za 2019 rok,
- opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego łącznego sprawozdania finansowego Miasta Poznania za rok 2019,
- informację o stanie mienia komunalnego Miasta Poznania na dzień 31 grudnia 2019 r.

W trakcie swoich prac Komisja Rewizyjna zapoznała się ze szczegółowymi ustnymi oraz pisemnymi wyjaśnieniami: Skarbnika Miasta Poznania, dyrektorów, zastępców dyrektorów, kierowników lub pracowników Urzędu Miasta Poznania: Wydziału Budżetu i Kontrolingu, Biura Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Gabinetu Prezydenta, Wydziału Oświaty, Wydziału Sportu, a także wyjaśnieniami dyrektorów takich jednostek Miasta Poznania jak: Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich oraz Zarząd Zieleni Miejskiej oraz przedstawiciela spółki: Poznańskie Inwestycje Miejskie sp. z o.o.

Prace Komisji Rewizyjnej związane z przygotowaniem odpowiedniego wniosku oraz opinii na temat wykonania budżetu Miasta Poznania za rok 2019 przebiegały w okresie od 2 czerwca do 19 czerwca 2020 r.

DANE OGÓLNE

Budżet Miasta Poznania na 2019 rok został przyjęty uchwałą Nr IV/40/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 20 grudnia 2018 r. Przed zmianami planowana kwota dochodów ogółem wynosiła **3.756.208.378,00 zł**, a kwota wydatków **4.440.026.350,00 zł**. Po uwzględnieniu siedmiu zmian w ciągu roku dokonanych przez Radę Miasta Poznania i siedemnastu zmian dokonanych zarządzeniami przez Prezydenta Miasta Poznania, ostatecznie plan dochodów zamknął się kwotą w wysokości **4.026.589.160,40 zł**, a wydatków kwotą **4.352.638.050,45 zł**.

1. Dochody

Dochody Miasta Poznania ogółem w roku 2019 zostały zrealizowane w kwocie **4.161.451.005,76 zł** na poziomie **103,3%** planu. Wykonanie dochodów bieżących wyniosło **3.955.903.554,65 zł**, co stanowi **102%** planu, natomiast wykonanie dochodów majątkowych wyniosło **205.547.451,11 zł**, co stanowi **137,8 %** planu.

2. Wydatki

Wydatki budżetu Miasta Poznania w roku 2019 zostały zrealizowane w wysokości **4.198.776.127,55 zł**, tj. na poziomie **96,5%**. Wydatki bieżące wykonano łącznie w kwocie **3.463.764.068,53 zł** a więc w **97,2 %** planu. Wydatki majątkowe wykonano łącznie w kwocie **735.012.059,02 zł**, co stanowiło **93%** planu.

3. Przychody budżetu

Przychody budżetu planowane w roku 2019 w kwocie **700.389.320,05 zł** Miasto zrealizowało w kwocie **477.029.854,77 zł**, tj. na poziomie **68,1 %**, w tym z tytułu:

- kredytów i pożyczek planowane w wysokości **649.295.000,00 zł**, zostały wykonane w kwocie **363.000.000,00 zł**, a więc w **55,9%** planu,

- spłat pożyczek udzielonych z planowanych w **wysokości 4.501.889,00 zł**, wykonane zostały w wysokości **7.898.735,01 zł**, tj. **175,5%** planu.

4. Rozchody

W roku 2019 Prezydent Miasta Poznania dokonał wykupu obligacji, spłaty pożyczek z WFOŚiGW w Poznaniu i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym oraz zagranicznym (EBI) na łączną kwotę **335.947.027,72 zł**. Udzielił też pożyczek z budżetu na kwotę **28.549.267,64 zł**. Łącznie zrealizował rozchody budżetu Miasta w kwocie **364.496.295,56 zł (97,5% planu)**.

5. Wynik budżetu

Rok budżetowy 2019 zamknął się deficytem w wysokości **37.325.121,79 zł**.

Saldo operacyjne budżetu obliczone zgodnie z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dochody bieżące – wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło **492.139.486,12 zł**.

Saldo operacyjne budżetu obliczone zgodnie z art. 243 ustawy jw. stanowiące podstawę do ustalenia indywidualnego limitu zadłużenia (dochody bieżące + sprzedaż majątku – wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło **568.298.704,93 zł**.

6. Ulgi wobec wierzytelności oraz należności wymagalne

Działając w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa w okresie sprawozdawczym zastosowano system ulg w postaci odroczeń, rozłożenia na raty oraz umorzeń (bez ulg i zwolnień ustawowych) wobec wierzytelności podatkowych i opłat na łączną wartość **790.018,14 zł**.

Działając na podstawie zapisów uchwały Rady Miasta Poznania Nr LXI/1126/VII/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r. oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Nr 158/2018/P z dnia 6 marca 2018 r. ze zm., w zakresie należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych udzielono ulg na łączną kwotę **7.960.423,59 zł**, (w tym umorzenia to kwota **864.981,79 zł**, w pozostałej części należności odroczone albo rozłożone na raty).

Należności wymagalne na koniec 2019 roku wyniosły **315.838.625,25 zł**, co oznacza ich wzrost o **0,3 %**, tj. o **911,9 tys. zł** w porównaniu ze stanem na koniec 2018 roku.

7. Zadłużenie Miasta i zobowiązania wymagalne

Zadłużenie z tytułu pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych obligacji na koniec roku 2019 wyniosło **1.150.160.641,88 zł** i było wyższe o **2,4 %** w stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego.

Zobowiązania wymagalne osób prawnych, których organem założycielskim jest Miasto Poznań na koniec 2019 roku wyniosły **9.364.057,21 zł**.

8. Rezerwy

Zaplanowane w budżecie na dzień 01.01.2019 r. rezerwy łącznie wynosiły **160.179.013 zł**, co stanowiło **3,61 %** ogólnej kwoty wydatków budżetu, z czego rezerwa ogólna wynosiła **6.000.000 zł** (**0,14 %** ogółu wydatków), a rezerwy celowe **154.179.013 zł** (**3,47 %** ogółu wydatków). W budżecie wg stanu na 31.12.2019 r. nierozdysponowane rezerwy wynosiły łącznie **20.213.995 zł**, z czego rezerwa ogólna wynosiła **2.529.641 zł** a rezerwy celowe **17.684.354 zł**.

OCENY I WNIOSKI

1. Ocena przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu, sprawozdania finansowego oraz informacji o stanie mienia komunalnego.

1.1 Sprawozdanie z wykonania budżetu

Analizując przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2019 rok Komisja stwierdziła, że odpowiada ono ustawowym wymogom szczegółowości tj. przedstawiono je w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej na rok 2019.

1.2 Sprawozdanie finansowe

Komisja pozytywnie opiniuje w sensie formalno-księgowym sprawozdanie finansowe po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta.

1.3 Informacja o stanie mienia komunalnego

Komisja pozytywnie opiniuje również w sensie formalno-księgowym przedłożoną informację o stanie mienia komunalnego.

2. Ocena wykonania budżetu

2.1 Dochody

Komisja stwierdza, że poziom realizacji dochodów budżetu Miasta w ujęciu kwotowym wzrósł. W roku 2018 dochody Miasta ogółem zostały zrealizowane w wysokości 3.698.759.702,12 zł, natomiast w roku 2019 – 4 161 451 005,76 zł. Wynika to głównie z tego, że miasto otrzymuje dotacje celowe na programy rządowe, tym samym jest przekąźnikiem środków rządowych. Znaczny wzrost dochodów wynika właśnie z tych zależności.

2.1.1 Dochody bieżące

Komisja stwierdza, że dochody bieżące Miasto wykonało ponad plan w wysokości 3 955 903 554,65 zł, co stanowi 102% planu i jest to wzrost kwotowy i procentowy. Na poziom wykonania dochodów bieżących pozytywny wpływ miał wzrost wpływów z podatków dochodowych (PIT i CIT), który wynosił 1.395.468.556,52 zł. Wzrost ten świadczy o tym, że w Poznaniu dobrze radzą sobie firmy jak również mieszkańcy chętnie zostawiają tutaj swoje podatki. Jednak wzrost ten nie był tak duży jakiego spodziewano się w związku z licznymi ustawami ograniczającymi te właśnie dochody miasta (jak np. zwolnienie z podatku osoby do 26 roku życia). Inna pozycja, która miała duży wpływ na poziom wykonania dochodów bieżących jest wartość opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości (27,5 mln zł więcej niż zakładano w planie), czy też podatku od nieruchomości (8,7 mln zł więcej).

Komisja zauważyła również niskie wykonanie dochodów z tytułu środków na realizację programów i projektów finansowanych (dofinansowanych) ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej 54,4%. Sytuacja taka wynika z faktu znacznego zwiększenia tej pozycji w trakcie roku, a mianowicie o kwotę 10 mln zł oraz ze specyfiki realizacji inwestycji dofinansowanych ze środków Unijnych oraz zmiany ich harmonogramów.

2.1.2 Dochody majątkowe

Komisja przeanalizowała także dochody majątkowe Miasta. Dochody majątkowe zostały wykonane w wysokości 205 547 451,11 zł, czyli 137,8%. Na tak wysoki poziom wykonania wpływ miało przede wszystkim wysokie wykonanie dochodów na realizację programów i projektów finansowanych ze źródeł zagranicznych (wykonanie wyższe o 51 mln zł w porównaniu z planem) oraz znacznie wyższy (bo o prawie 10 mln zł) wpływ środków z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Wartością, która jednak ujemnie wpłynęła na wykonanie pozycji dochody majątkowe był niższy niż zakładano wpływ dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne i z zakresu administracji rządowej. (niższy o prawie 2 mln zł).

2.2 Wydatki bieżące

Miasto w roku 2019 na wydatki bieżące poświęciło 3 463 764 068,53 zł tj. 97,2% planu. Wydatki bieżące wzrosły w stosunku do roku poprzedniego (3.056.569.919,79). Wzrost wydatków bieżących wynikał głównie z dodatkowych środków przeznaczanych na cele administracyjne – wzrost o 9,8 mln zł (rozliczenie wyborów, regulacja wynagrodzeń czy wzrost liczby etatów), utrzymanie oświaty (dodatkowe 45,5 mln zł m.in. na wzrost wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 r., oraz większą liczbą uczniów w placówkach nie samorządowych) oraz politykę społeczną i zdrowotną (wzrost o 223,3 mln zł – w szczególności wynikający z rozszerzenia w trakcie roku programu rodzina 500+), a także dodatkowe środki przeznaczane na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – wzrost o 9,1 mln zł. Na poziom wykonania wydatków bieżących wpływ miało m.in. niewykonanie planu z tytułu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, co w głównej mierze wynikało z niewykorzystania w pełni środków na zagospodarowanie odpadów zmieszanych w związku z odliczeniem podatku VAT oraz ze sprzedażą energii cieplnej, elektrycznej. Takie działania

należy uznać za pozytywne, gdyż wpływają one bezpośrednio na oszczędności dla budżetu miasta. W części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu opisano w sposób szczegółowy te główne i największe powody niewykonania zaplanowanych poziomów wydatków bieżących.

2.3 Wydatki majątkowe

Komisja podczas swoich prac przeanalizowała także wydatki majątkowe miasta Poznania. Po przeprowadzeniu siedmiu zmian budżetowych przez radę Miasta Poznania i wydaniu 17 zarządzeń Prezydenta, procentowe wykonanie wydatków majątkowych plasuje się na poziomie 93% i kwotowo wynosi 735 012 059,02 zł. Pierwotny plan zakładał wydatki majątkowe na poziomie 1 155 219 492,00 zł.

Na fakt niewykonania budżetu w zakresie wydatków majątkowych wpływ miały m.in.: uzyskanie oszczędności w związku z prowadzonymi przetargami na wykonanie inwestycji, różnicami w terminach wystawienia faktur a ich terminem płatności, czy też przesunięciem części wydatków na rok 2020 lub lata następne. Wszystkie powody niewykonania w zaplanowanych kwotach inwestycji wpisanych do budżetu miasta zostały szczegółowo opisane w części opisowej przedstawionej radnym. Dodatkowo Dyrektorzy wydziałów w sposób szczegółowy wyjaśniali i odpowiadali na zadawane w tej kwestii pytania w trakcie posiedzenia Komisji rewizyjnej dotyczącego absolutorium.

Problem stanowi również nieterminowe wykonywanie inwestycji w ramach PBO. W roku 2019 udało się zrealizować 50% zwycięskich inwestycji. W ocenianym roku budżetowym nie udało się nadal zrealizować wszystkich, zaległych zwycięskich projektów PBO z lat ubiegłych.

2.4 Zadłużenie miasta

W roku 2019 roku zadłużenie Miasta Poznań z tytułu pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych obligacji wyniosło 1 150 160 641,88 zł i było wyższe o 27,1 mln zł, czyli o 2,4 % w stosunku do roku poprzedniego.

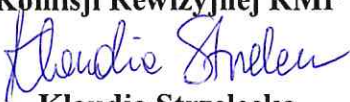
2.5 Wynik budżetu

Rok budżetowy 2019 zamknął się deficytem w wysokości 37 325 121,79 zł.

2.6 Konkluzja

Po dokonaniu analizy wykonania budżetu Komisja oceniła stopień realizacji dochodów na bardzo dobrym poziomie oraz wydatków również na dobrym poziomie. Przedmiotem prac Komisji było ustalenie z czego wynikają różnice pomiędzy zaplanowanymi wielkościami a ich wykonaniem na koniec roku 2019. Komisja stwierdza, iż uzyskała wyjaśnienia racjonalne oraz satysfakcjonujące. Należy również zauważyć, że w samym dokumencie z wykonania budżetu w sposób szczegółowy opisane zostały wszelkie uzasadnienia zdarzeń powodujących inne niż planowane wielkości w poszczególnych pozycjach jak również wyjaśniono zmiany wielkości planu jakie wystąpiły w ciągu roku.

Po dokonaniu całościowej oceny wykonania budżetu Miasta za rok 2019, Komisja Rewizyjna Rady Miasta Poznania pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu i wnioskuje o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Poznania za 2019 rok.

Przewodnicząca
Komisji Rewizyjnej RMP

Klaudia Strzelecka